

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/6/2016
Identifikačné číslo spisu:	6014201668
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6014201668.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky U. Y., rod. X., nar. XX. mája XXXX, bytom D., proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/379/2014-12 zo dňa 29. októbra 2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/379/2014-12 zo dňa 29. októbra 2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X zo dňa 11. septembra 2014, ktorým odporkyňa v zmysle § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok zo dňa 15. augusta 2014 z dôvodu, že posudkovým lekárom sociálneho poistenia nebola pri konštatovanej 20 % miere jej zníženej pracovnej schopnosti v porovnaní so zdravou fyzickou osobou uznaná za invalidnú, v dôsledku čoho jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne i konanie, ktoré mu predchádzalo v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p., vypočul účastníkov, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu, najmä so žiadosťou navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku, s lekárskymi správami posudkových lekárov pobočky i ústredia Sociálnej poisťovne, so zdravotnou dokumentáciou navrhovateľky, s ostatným obsahom spisu a dospel k presvedčeniu, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom, preto ho podľa § 250q ods. 2 O.s.p ako vecne správne potvrdil.

Krajský súd uviedol, že za účelom rozhodnutia o žiadosti navrhovateľky zo dňa 15. augusta 2014 posudzoval jej zdravotný stav posudkový lekár pobočky Sociálnej poisťovne so sídlom v Rožňave. V

posudku z 15. augusta 2014 vychádzal okrem vlastného klinického vyšetrenia navrhovateľky z prepúšťacej správy z hospitalizácie na psychiatrickom oddelení z januára 2014 a z nasledujúcich psychologických, kardiologických a psychiatrických vyšetrení z roku 2014. Za jej rozhodujúce zdravotné postihnutie označil somatizovanú poruchu, duševné ochorenie v zmysle kapitoly V, pol. 4, písm. a) prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení a pre uvedené ochorenie jej priznal 20 % pokles jej pracovnej schopnosti s tým, že po liečbe na psychiatrickom oddelení sa zdravotný stav zlepšil, aj pri posudzovaní zdravotného stavu uviedla, že sa má dobre. Ochorenie vysokého tlaku krvi v II. štádiu ESH/ESC nepovažoval za posudkovo závažnejšie. Uvedené posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky, ktoré sa nezmenilo ani po podaní jej odvolania bolo podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia.

Pretože navrhovateľke nebolo na pobočke Sociálnej poisťovne vyhovené v zmysle uznania jej invalidity, zaoberal sa posúdením jej zdravotného stavu aj posudkový lekár ústredia Sociálnej poisťovne, pracovisko v Prešove, ktorý si k posúdeniu zdravotných ťažkostí navrhovateľky prizval ako prísediaceho odborného lekára - psychiatra. Vychádzal z totožných odborných lekárskeho nálezov ako prvoposudzovateľ a z doplneného psychiatrického nálezu z novembra 2014 a dospel k rovnakému posudkovému záveru ako prvoposudzovateľ vo všetkých jeho častiach. Posúdenie zdravotného stavu navrhovateľky vykonal bez jej účasti na základe jej žiadosti. Uviedol, že posudzovaná 45 - ročná navrhovateľka vyučená predavačka, od roku 2008 nezamestnaná bola v januári 2014 prvýkrát hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení na doporučenie ambulantného psychiatra. Hlavným dôvodom hospitalizácie bola nespavosť. Počas hospitalizácie boli dokumentované klinické známky telesného a vegetatívneho diskomfortu, polymorfne somatizácie a z toho plynúca anxióza. Po liečbe sa stav zlepšil, čo bolo potvrdené samotnou navrhovateľkou. Bol u nej zistený návyk na analgetika a evidentné známky pytiatickej osobnosti. Podľa diagnostického záveru ide o epizódu stredne ťažkej depresie s prevládajúcim somatizovaním a úzkostnej poruchy, t. j. neurotické ochorenie, čo bolo potvrdené aj psychologickým vyšetrením zo 16. apríla 2014. Na základe predloženej zdravotnej dokumentácie v zhode s odborníkom pre psychiatriu vyhodnotil jej zdravotné ťažkosti ako somatizovanú poruchu. Kardiologickým vyšetrením nebol zistený pozitívny nález ochorenia srdcovo-cievneho aparátu. Ochorenie vysokého tlaku krvi v II. štádiu ESH/ESC bez orgánového poškodenia nie je posudkovo významné a nemá vplyv na pokles jej pracovnej schopnosti.

Po oboznámení sa so zdravotnou dokumentáciou navrhovateľky a lekáskymi správami posudkových lekárov pobočky i ústredia Sociálnej poisťovne dospel krajský súd k presvedčeniu, že záver o poklese pracovnej schopnosti navrhovateľky prijali posudkoví lekári na podklade potrebných odborných lekárskeho nálezov, ktoré zobrali do úvahy komplexne a bez rozporov. Ich posudkové stanoviská boli podrobne, vecne a logicky zdôvodnené v súlade s aktuálne zistenými a objektivizovanými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľky, posudkovými a zákonnými kritériami a v rámci možností daných platnou právnou úpravou. Krajský súd nezistil žiadnu takú skutočnosť, ktorá by závery posudkových lekárov spochybnila, preto si ich osvojil a pri posudzovaní vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia z nich vychádzal.

S ohľadom na vyššie uvedené konštatoval, že konanie odporkyne, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozhodnutia bolo realizované v súlade so zákonom a zákonné a vecne správne bolo i napadnuté rozhodnutie. Správny orgán postupoval správne, keď za účelom rozhodnutia o žiadosti navrhovateľky o priznanie invalidného dôchodku posudzoval mieru poklesu jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pretože platná právna úprava vznik invalidity podmieňuje poklesom pracovnej schopnosti poistenca pod zákonom stanovenú hranicu. Správne vychádzal z posudku posudkového lekára pobočky Sociálnej poisťovne, ktorý bol vo svojom obsahu potvrdený aj posudkovým lekárom ústredia, pretože oni sú podľa § 153 ods. 5 zákona o sociálnom poistení výlučnými kompetentnými subjektmi na posudzovanie zdravotného stavu poistencov pre účely ich prípadnej invalidizácie. Na základe takto objektívne zisteného stavu zdravotných ťažkostí navrhovateľky dospela odporkyňa k správne skutkovému zisteniu, že invalidita navrhovateľky nevznikla, pretože jej duševné ochorenie v strednom stupni závažnosti podmieňuje podľa platnej právnej úpravy najviac 20 % pokles pracovnej schopnosti poistenca, ktorý bol u navrhovateľky konštatovaný. Takýto pokles pracovnej schopnosti však invaliditu nepodmieňuje, pretože tá podľa zákona vyžaduje viac ako 40 % pokles pracovnej

schopnosti poistenca. Na základe tohto skutkového zistenia odporkyňa správne napadnutým rozhodnutím žiadosť navrhovateľky zamietla, pretože bez vzniku invalidity jej nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Navrhovateľka podala proti rozsudku krajského súdu odvolanie. Uviedla, že jej zdravotné ťažkosti sa stále zhoršujú, pričom predložila ďalšie prílohy na preskúmanie.

Poukázala na priebeh súdneho pojednávania pred krajským súdom, ktoré podľa jej názoru prebehlo veľmi rýchlo. Taktiež podľa jej názoru sudkyňa bola oboznámená so skutočnosťami týkajúcimi sa jej prípadu, tak ako ich predložila navrhovateľka ako i odporkyňa. Napriek tomu, že navrhovateľka bola vypočutá, súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom a je vecne správne. Bolo to však očividne jednostranné a bola chránená odporkyňa a posudkový lekár.

Ďalej uviedla, že ju bolia nohy, ruky má necitlivé, stŕpnuté, pomaly nevie uchopiť nič do ruky a nevládze sa postaviť na nohy. Taktiež sa jej vykrivuje pol tváre nabok, keď sa nahnevá.

Vo vyjadrení k odvolaniu odporkyňa navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. Odporkyňa vo vyjadrení uviedla že dôvody, ktoré uvádza navrhovateľka v odvolaní, nepovažuje za opodstatnené. Navrhovateľka v odvolacom konaní neuviedla žiadne také nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov spochybnili alebo vyvrátili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 10 ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá O. s. p. v spojení s § 211 a nasl. O. s. p.) a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 O. s. p. odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie dňa 29. októbra 2015. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 24. augusta 2016 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O. s. p.).

S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 (zákona č. 99/1963 Z.z. Občiansky súdny poriadok).

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 250l ods. 2 O. s. p. pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie

druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. poistenec je invalidný, ak pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Predmetom preskúmania bola zákonnosť rozhodnutia odporkyne č.XXX XXX XXXX X zo dňa 11. septembra 2014, ktorým bola navrhovateľke zamietnutá žiadosť o invalidný dôchodok zo dňa 15. augusta 2014, nakoľko podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Rožňava zo dňa 15. augusta 2014 navrhovateľka nie je invalidná podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení lebo pre dlhodobý nepriaznivý stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou bola určená na 20 %. V posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľky a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu o sociálnom poistení. Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Rožňava dňa 6. novembra 2014 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko Prešov dňa 11. decembra 2014. Posudkoví lekári zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľka nie je invalidná podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 20 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O. s. p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť dôvodov, na základe ktorých krajský súd rozhodol.

Najvyšší súd konštatuje, že pre posúdenie nároku na invalidný dôchodok je podstatnou otázkou vplyvu dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu na schopnosť výkonu zárobkovej činnosti. Z vypracovaných lekárskeho posudkov zo dňa 15. augusta 2014, 6. novembra 2014 a 11. decembra 2014 je zrejmé, že navrhovateľka má stanovenú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 %. Z uvedených záverov posudkových lekárov tak vyplýva, že navrhovateľka nespĺňa podmienku uvedenú v § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., a teda nie je invalidná, lebo pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Pretože súd nemôže sám posudzovať odborné otázky medicínskeho charakteru, ktoré sú podkladom pre stanovenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pre účely invalidity, musí rovnako ako odporkyňa vychádzať z lekárskeho posudkov, kde posudzuje presvedčivosť ich záverov s prihliadnutím na všetky okolnosti, najmä aj s prihliadnutím na námietky žiadateľky o invalidný dôchodok. O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod pochybovať. V lekárskeho posudkoch posudkoví lekári zohľadnili všetky dostupné lekárske správy, ktoré mali k dispozícii.

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je v súlade so zákonom, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd záverom považuje za potrebné uviesť, že v prípade zhoršenia zdravotného stavu má navrhovateľka kedykoľvek možnosť znovu požiadať o priznanie invalidného dôchodku prostredníctvom príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne.

Odvolací súd taktiež na záver udáva, že pre rozhodnutie je vo veci je záväzný skutkový stav zistený v čase rozhodovania o invalidnom dôchodku.

Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže navrhovateľka v konaní nemala úspech a odporkyňa nemá na ich náhradu zákonný nárok ani v prípade úspechu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e opravný prostriedok prípustný.